

REGISTERBLAD**Datum:** 2000-02-07**OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I SÖDERMANLANDS LÄN****Områdesnummer:** NRO 04 030**Områdesnamn:** Tynnelsöfjärden**Kommun:** Strängnäs**Kartblad:** Topografiska kartan nr 10H NV, 10H NO**Area:** 2 021 ha, varav 594 ha land och 1 427 ha vatten**Naturgeografisk region:** 24 Svealands sprickdalsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken**Kust/havsregion:****Regionindelning för sjöar och vattendrag:** Huvudavrinningsområde 61 Norrström**Agrara kulturlandskapsregioner:****Landskapsformer:** Sprickdalslandskap**Riksvärde**

Geovetenskap		
--------------	--	--

Värdeomdöme: Tynnelsö-Segeröfjärden är en typisk mälarvik med grunda vattenområden och breda vassar. Den största ön, Tynnelsö, är till stora delar bevuxen med ädellövskog. På ön finns Tynnelsö slott med tillhörande jordbruksmark. St Rullingen och Skinnpålsarna är geomorfologiskt intressanta horstbildningar. På Tosterön finns ett värdefullt löv- och ädellövskogsområde. Hela området har en rik flora och ett rikt fågelliv. Klass I-objekt i länsstyrelsens naturvårdsprogram.

Huvudkriterier: A, E**Stödskriterier** (ej rangordnade): mångformighet, kontinuitet, representativitet, särprägel, betydelse för flora/fauna.

Förutsättningar för bevarande: Områdets karaktär av i det närmaste oexploaterad mälar natur bevaras. Ädellövskog bevaras genom skogsvårdshänsyn. Fri utveckling av vissa delar. Områdets värde kan påverkas negativt av: bebyggelseexploatering, större avverkning, omförande av lövskog till barrskog, kemisk bekämpning, utsläpp, vassstäkt, fiskodling, försurning.

Säkerställande: Två områden på Tynnelsö ö ingår som förslag till Natura 2000.

Områdets huvuddrag: Området utgör en representativ del av Mälarlandskapets sprickdalsterräng och omfattar större delen av Tynnelsö-Segeröfjärden med ett flertal öar. Terrängen på den största ön, Tynnelsö, är av slättlandskaraktär medan öarna Rullingen och Skinnpålsarna är horstbildningar med markanta förkastningsbranter på St Rullingen. Området vilar på urberg med gnejs och stockholmsgranit som dominerande bergarter. Jordlagren består av morän samt postglaciala leror

och gyttjeleror.

Vattenområdena är grunda och näringsrika med breda vassbälten, vilka inåt land ofta övergår i alkärr eller strandängar.

Tynnelsö är till stora delar bevuxen med ädellövskog av delvis naturskogskaraktär, där eken spelar en framträdande roll. Ett bestånd av ren olikåldrig almskog av stort naturvärde växer centralt på Tynnelsö. Där finns även stora alkärr. Den nordligaste udden skiljs från övriga Tynnelsö av ett sankt betat strandängsområde, delvis vassbevuxet. Ön har en artrik väl dokumenterad flora. Löv-skog med stort inslag av ädla lövträd växer även på St Rullingens östra sluttning. Ön domineras annars av hållmarkstallskog men här finns även barrblandskog samt en del öppna ängsmarker. Skogsvårdsstyrelsen har inventerat ön och funnit ett par nyckelbiotoper. St Skinnpälens är till största delen en gräsrik tallhed. Bråtorps lund på Tosterön är en värdefull löv- och ädellövskog. Huvuddelen utgörs av tidigare hagmark som under lång tid växt igen till en sluten lund med gamla grova ekar, grova granar och ett välutvecklat buskskikt samt rik förekomst av död ved. De gamla ekarna hyser flera rödlistade arter av lavar och vedsvampar. Skogsområdet är variationsrikt och mångformigt med många olika naturtyper företrädda. Lundfloran är bitvis rik med arter som svart trolldruva, hässleklocka och underviol.

På öarna häckar fiskgjuse och storspov och de stora vassarna har ett rikt fågelliv med häckande arter som rördrom och brun kärrhök. I den täta lövskogen ses bl a gulsångare, ortolansparv och näktergal. En tärnkoloni finns på L Skinnpälens. I fjärden finns gott om häckande andfåglar. Som rastlokal är fjärden även viktig.

Området ligger i ett gammalt kulturlandskap. Som enda bebyggelse ligger Tynnelsö slott på Tynnelsös östra strand. Här bedrivs fortfarande jordbruk. Slottet har gamla anor och tillhörde ursprungligen Strängnäs biskoparna.

Fjärden ingår i ett större för friluftslivet riksintressant område.

Anmärkningar:

Referenser:

- Clemedson, C. – J. Artikel i Svensk Bot. Tidskr. Om Tynnelsö i Mälaren.
 Rafstedt, T., 1975: Översiktlig naturinventering Strängnäs kommun. – Länsstyrelsen.
 Stålhös, G., 1984: Beskrivning till berggrundskartorna Strängnäs NV och NO. – Sveriges geologiska undersökning, ser. Af nr 144 och 145.
 Svedlindh, C., 1985: Inventering av ädellövskog i Södermanlands län. – Länsstyrelsen.
 Länsstyrelsen i Södermanlands län, 1991: Naturvårdsprogram

Område av riksintresse för naturvården enligt 3 kap 6 § miljöbalken;
Naturvårdsverkets beslut 2000-02-07

Riksintressets benämning: **Tynnelsöfjärden**
 Identitetsnummer: **NRO 04 030**
 Kommun: **Strängnäs**
 Län: **Södermanland**

Riksintressets avgränsning

Skala 1:50 000

Topografiskt kartblad nummer: 10H NV, 10H NO